

L'ULL CRÍTIC

4 - 5

Roman populaire et /ou Roman historique

Roger Bellet†
Meritxell Botargues
Jean-François Botrel
Maria Castañé
Antoine Court
Nicolas Courtinat
Antoni Dalmau
Antonio Dominguez
Mª Carme Figuerola
René Garguilo
Marta Giné
Montserrat Parra
Alain Pessin
Alan Raitt
Angels Santa
Claude Schopp
Cristina Solé

Lleida, 1999

ÍNDIX

I PRÒLEG

- Adéu, Rocambole. In memoriam Roger Bellet 13
per Angels Santa

II LA PARAULA DEL MESTRE

- Eckmann-Chatrion lu par Vallès. Mythologie et idéologie de la
Révolution Française 17
per Roger Bellet[†]

III ROMAN POPULAIRE ET/OU ROMAN HISTORIQUE

Generalitats

- Le mythe à la jonction de la sociologie et de la critique littéraire 33
per Alain Pessin
- Sobre el vell diàleg entre la literatura i la història: el cas concret
del catarisme 43
per Antoni Dalmau
- Las historia de cordel y la historia del tiempo presente en la España del
siglo XIX 51
per Jean-François Botrel
- La lectura de novel·les a Lleida (1808-1862) 65
per Meritxell Botargues

Estudis del segle XIX

La <i>Chronique du règne de Charles IX</i> comme anti-roman historique per Alan Raitt	77
Un genre majeur de la littérature populaire: le roman de cape et d'épée per René Garguilo	85
La isla en la novela popular francesa: <i>El conde de Montecristo</i> de Alexandre Dumas per Montserrat Parra	105
La figura de Luís XIV en <i>Le Vicomte de Bragelonne</i> de Alexandre Dumas .. per Cristina Solé	115
Paul Féval: de la novela histórica a la novela popular per Angels Santa	125
Historien et romancier. Pour une correspondance entre Alexandre Dumas et Jules Michelet per Claude Schopp	137
Le peuple et l'histoire, un divorce lamartinien..... per Antoine Court	155
Le <i>Voyage en Orient</i> (1835): Poésie, philosophie, Histoire..... per Nicolas Courtinat	169

Estudis del segle XX

La inscripción de la historia en <i>Vipère au poing</i> per Marta Giné	177
... <i>Et compagnie</i> de Jean Richard Bloch, ¿una novela popular? per M ^a Carme Figuerola	185
<i>Les Salauds ont la Vie Dure!</i> Pulp Fiction, intrahistoria de los años negros . per Antonio Domínguez Nieva	203
<i>Femmes d'Alger dans leur appartement</i> de Assia Djebar, novela popular, novela histórica o simplemente novela "témoignage"..... per Maria Casañé	223

Adéu, Rocambole

Al bell mig de l'any 1998 desapareixia el nostre amic i mestre, Roger Bellet. Home jovial, d'una cordialitat extraordinària, havia acompanyat el nostre trajecte pels camins no sempre fàcils de la literatura popular.

Professor a la Universitat de Lió II, tenia una especial predilecció per la ciutat de Saint-Etienne on havia estat professor d'institut i en la qual va establir la residència. A Saint-Etienne hi tenia amics entranyables com el professor Antoine Court i el malaguanyat Michel Nathan; a Saint-Etienne hi tenia la seu l'Associació d'Amics de Jules Vallès, de la qual era el president.

Jules Vallès havia estat el seu objecte d'estudi durant molts anys. I dedicava a l'obra i a la vida d'aquest escriptor, així com a la seua memòria i a crear les xarxes necessàries perquè fos estudiant i conegut arreu del món universitari, moltes hores de la seua existència de jubilat, feliç i ple de vida. Tanmateix al costat de Vallès hi havia altres amors: Mallarmé, Eugène Sue, Victor Hugo, Stendhal o Ponson du Terrail formaven part del seu panteó particular.

Ponson du Terrail ens ha proporcionat el personatge de Rocambole. Tant en Roger Bellet com jo mateixa estimàvem aquest personatge de múltiples cares, aquest personatge que evoluciona positivament, deixant-se seduir per la bondat i la bellesa. Jugant amb el seu nom i amb les seues proeses, a poc a poc Roger Bellet va esdevenir per a mi i per a la meua família en Rocambole... Un Rocambole que acompanyava gairebé sempre els seus missatges dolçament amb les més variades especialitats dels xocolatins Weiss... Un Rocambole que tenia sempre frases tendres i postals meravelloses, on el temps de la novel·la popular semblava aturat, immortalment present... Quan s'adreçava a mi signava *Rocambale*, acceptant el joc, acceptant la disfressa, tan valorada pels herois de aquest tipus de literatura.

Ara Roger Bellet-Rocambole s'ha posat l'última disfressa, aquella que no té retorn... Però nosaltres sempre pensarem que com l'heroi de Ponson de Terrail ell pot tornar a aparèixer en qualsevol moment, fent una cabriola

fantàstica, revestit de l'eterna joventut que caracteritza els herois de la novel·la popular...

Roger Bellet havia estat a Lleida un parell de vegades; amb ocasió d'un seminari dedicat a la novel·la popular i pel col·loqui organitzat pel nostre departament entorn a 1793, *Naixement d'un nou món a l'ombra de la República*. I volia tornar... Ens havia promès una col·laboració per aquest número que recull alguns aspectes de la novel·la popular... No ens ha pogut donar res de nou, tanmateix el seu esperit està present entre nosaltres... I aquest número de la nostra revista esdevé un homenatge a la seua figura i a la seua memòria.

Aquestes paraules són el nostre adéu a Rocambole amb l'esperança de tornar-lo a trobar en l'etern paradís dels herois de la novel·la popular...

Àngels Santa